

Naslov — Address
NOVA DOBA
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio
(Tel. HENDERSON 3889)

Bratstvo, poštenost in nesobična
ljubezen članstva do J. S. K. Jed-
note more isto obdržati na častni
visini.

NOVA DOBA

(NEW ERA)

URADNO GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE — OFFICIAL ORGAN OF THE SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION

Entered as Second Class Matter April 15th, 1926, at The Post Office at Cleveland, O., Under the Act of March 3d, 1870. — Accepted for Mailing at Special Rate of Postage. Provided for in Section 1103, Act of October 3d, 1917. Authorized March 15th, 1925.

NO. 1 — ŠTEV. 1

CLEVELAND, O., WEDNESDAY, JANUARY 4TH 1933 — SREDA, 4. JANUARJA 1933

VOL. IX. — LETNIK IX.

DRUŠTVE IN DRUGE

SLOVENSKE VESTI

RAZNO IZ AMERIKE IN INOZEMSTVA

Koncert pevskega društva "Naš Dom" v Lorainu, O., ki se je vršil na večer 1. januarja v amfajnem Slovenskem Nacionem Domu, je bil veselstveni uspeh. V prvem delu koncerta se je pevsko društvo "Naš Dom," dasi je še primejno mlado, izbrano izkazalo v borih in solospievih.

Istotako je ugajal nastop evskega društva "Ilirija" iz Clevelandu (Collinwooda), ki je redstavljal drugi del programa.

V tretjem delu je živahnouzdravljan nastopil samostojni pevski zbor "Zarja" iz Clevelandu, ki je nedvomno sijajno šil svojo pevsko čast, tako v amospievih, dvospievih in zboru. Kdor je slišal odlekm iz pere "Marta," si je nedvomno spomnil, da bi mu bila zopet kmanana prilika slišati "Marto," sicer v celoti.

Koncertu je prisostoval tudi granski mestni župan s sopomo, ki je, povabljen, stopil na ler in v prijaznih besedah pozdravil navzoče. Ko se je potrakem govoru hotel odstranil z odra, so nekateri domačini, poznajo župana kot dobrega užabnika, pevca in ljubitelja stja, začeli klicati, naj tudi on skaj zapoje. V veliko in pritno presečenje zunanjih vcev in gostov, se je župan raženim željam odzval z domino solospievom. V Ameriki sicer marsikaj mogoče, toda bi se župan mesta, ki steje iz 50,000 prebivalcev, udelel koncerta tuježne skupine celo sam prispeval solospiev, je celo za Ameriko zanimiv. Če nič druzega ne, kaže slučaj prijateljske stike, ki adajo med prebivalstvom in sesto administracijo, in pa lepa slovenska pesem tako vdviši celo rojenega Amerika, da pozabi na vso svojo oreditno oficijelnost.

Prireditev je bila izredno doobiskana; vsi sedeži v dvorni so bili zasedeni in vsaj sto oseb je, moralno stati v adju in ob straneh. K tako bremu posetu sta seveda atno pripomogli tudi pevski ora "Zarja" in "Ilirija" iz Clevelandu. Štirje "busi" in več privatnih avtomobilov so peljali pevce in njih številne jatelle iz Clevelandu; pred N. Domom se je zelo, kot je dospel v Lorain od nekod seben pevski vlak.

Ni čuda, da so bili domači roči, kot gostje iz Clevelandu ravnotrazigrano veseli in je bila koncertu sledede proizvabava iz redno živahn. Slovenska pesem se je tu povno izkazala kot najboljše edstvo za gojitev prijateljstva med sosednimi naselbinami.

STORKLJA se očividno nreče iz rodbine Colson v Chicago. Petindvajsetletna Mrs. Marie Colson je namreč dne 10. januarja 1932 povila dvojčke, 30. decembra pa zopet dvojčke, in sicer obakrat fanta in deklenco. V teh časih je to pač dvomljive vrste blagoslov.

BODOČA ADMINISTRACIJA v Washingtonu upa prihrani mnogo milijonov dolarjev s tem, da bo reorganizirala različne zvezne departmente. Bodocji kongres namerava dati novemu predsedniku v tem oziru prosti roko.

PRIZNANJE RUSIJE od strani Zedinjenih držav je najbrže gotovost bližnje bodočnosti. Nova administracija v Washingtonu bo najbrže temu bolj naklonjena kot je bila dosedanja. Rusija je tudi pripravljena na pogajanja za plačevanje svojega dolga Zedinjenim državam; skupna dolgovna vsota znaša komaj okoli 400 milijonov dolarjev.

AMERIŠKI MORNARIŠKI VOJAKI te dni zapuščajo republiko Nicaraguo, kjer so se z malimi presledki nahajali skoro dvajset let. To je dobrodošla vest tako za ameriške davkoplačevalce kot za male srednj-

(Dalje na 2. strani)

PESEM TEHNOKRACIJE

Po dejeli je nenadoma zadnela čudna nova pesem tehnokracije. Tako nenavadna je, da smo ostromeli, ko smo jo zaslišali, vendar je takoj dobila tisočer odmey. Resni učenjaki, znanstveniki so nam brezobzirno povedali, da ves naš družabni in gospodarski sistem potrebuje temeljite izpremembe, sicer bo sledil v doglednem času splošen popom. Studirali so ta sistem 12 let in ga še študirajo. Dokazali so s številkami, da stroji vsak dan bolj nadomeščajo delo človeških rok in da je vsled tega vsak dan več ljudi brez dela. Ti brezposelnici pa bodo morali dobiti delo in zaslужek, sicer se bo ob prihodnjih volitvah izvršil prevrat, ne nasilen prevrat, ampak miren in legalen prevrat ponovljen glasovnice.

V industriji, v trgovini in v poljedelstvu prevzemajo stroji vedno več ročnega dela. V steklarski industriji napravi stroj, katerega operira par mož, delo, za katerega bi bilo pred nekaj leti treba 27,000 mož. Sto mož v petih modernih operekarnah producira lahko vso opeko, ki se porabi v Zedinjenih državah. Trinajst mož opravi v modernih jeklarnah delo, za katere je bilo pred nekaj leti treba 70 delavcev.

V avtomobilski industriji se je med leti 1904 in 1919 znjalo ročno delo na eno dvanajstino; do leta 1929 se je to zaposlenje znižalo za nadaljnjo tretjino. Pri 10,000 telefonih je bilo treba 1084 operatorje; število je bilo v veljavni 20 let; za isto število avtomatičnih telefonov, ki so zdaj vpeljani, je zdaj treba le 88 uslužbenik. Štiri tisoč mož z modernimi stroji zamore zdaj pridelati in spraviti vso pšenico v Zedinjenih državah; po starih metodah bi bilo za tako delo treba šest milijonov delavcev. Stroj, ki ga je operiral en mož, je v letu 1929 izdelal 560 cigaret na minuto; izboljšani stroj jih zdaj v istem času izdelava 3000.

Na podoben način se je zmanjšalo ročno delo pri neštevilnih drugih industrijih, obrtnih in posloih. Tehnokrati nam povedejo, da će bi bili gradili Panamski prekop z ročnim delom na način kot so Egipčani gradili piramide, bi še ne bil zgrajen leta 2007.

Tehnokrati trdijo da mora priti radikalna izprememba v vsem gospodarskem sistemu, posebno do bodočju delu mnogo krajše ure kot zdaj. Morda bo tudi potrebna odprava denarja in drugačno merilo za vrednost dela. Nekateri ljudje, ki si ne morejo predstavljati novega gospodarskega reda, se norčujejo iz teh tehnokratov, in jih nazivajo sanjače. Tak je bil delež vseh znanstvenikov, ki so prenenetili svet z novimi idejami, toda to napredka ni moglo zadržati. Danes smo vsi prepričani, da mora priti do velikih izprememb, le to se ne vemo, kako se bodo te izpremembe izvršile.

SREČEN NAJDITEV

V Illinoisu je neki mož nedavno kupil pri starinarju staro delovno mizico, ki je bila svoječasno last nekega zlatarja. Pri popravljanju iste je našel v nekem skritem predelalu za \$40,000 draguljev in vrednostnih listin.

POCENI AVTOBOMILI

Ljudje, ki se zanimajo za cene avtomobilov, preročujejo, da bodo v letu 1933 postavljeni na trg novi avtomobili, označeni s ceno \$350. To bo posledica depresije in kompeticije.

VOJNI DOLGOVI

II.

Kakor smo omenili v prejšnjem članku, je vlača Združenih držav posodila raznim evropskim državam skupaj \$10,338,000,000. Dolžne države so se zavezale povrniti dolžno glavnico z obrestmi vred tekom 62 let, tako da bi vsa plačila znašala \$22,188,000,000. Dejanski so dosegli povrnile \$2,628,000,000. Ta plačila so zavezniške države narevale na mehke glinaste tablice, katere so potem žgali kot opeko. Taki glinasti "dokumenti" so seveda zelo trpežni in so se mnogi ohrenili do današnjega dne. Mesto peresa so rabili nekako trsteno lopatico. Njihova pisava je bila takozvana klipnina.

Babilonci so pisali na mehke glinaste tablice, katere so potem žgali kot opeko. Taki glinasti "dokumenti" so seveda zelo trpežni in so se mnogi ohrenili do današnjega dne. Mesto peresa so rabili nekako trsteno lopatico. Njihova pisava je bila takozvana klipnina.

V Egiptu so se pisarji poslavljali tanke ločkove bilke, s katerimi so pisali na hrapev papirus. Grki in Rimljani so imeli kovinsko ali kočenino pisala, s katerimi so pisali na voščene ploščice. Židje so pisali s kurjimi peresi. Muslimani Severne Afrike so preprečevali koran s ploščato trstovo lopatico. V Siamu in Burmi še danes pišejo na pobaran papir z zamašeno kredo. Na otoku Celebesu pišejo na palmo-vo lubje ali listje s pečljem palmevega lista. V Severni Indiji pišejo za pisanje papir in trstiko. Japonci in Kitajci pišejo s čopičem na rižev papir ali celo vlni.

To so glavna dejstva v tem vprašanju vojnih dolgov. Sedaj si oglejmo glavne argumente, ki se navajajo od strani onih, ki zagovarjajo revizijo ali izbrisite vojnih dolgov, in od strani onih, ki so proti temu.

Evropske države, ki zagovarjajo radikalno znižanje dolgov ali celo popolni izbris, obrazložujejo svojo stališče skratka tako:

Ameriška posojila zavezniškim vladam so dejanski bila ameriški prispevek v vojnim stroškom. Legalno so to sicer bila posojila, ali tirjanje Amerike ni zato povsem upravičeno. Nadalje, dolgov niso nastali vsled prenosu dolarjev v Evropo. Ves denar je bil potrošen tukaj v Ameriki — za vojne municie, bombaž, žito in druge potrebščine. Ameriški kapitalisti so zasluzili iz teh posojil in delavci so dobili mezdje, vlača Združenih držav pa je dobila davke iz teh zasluzkov. Denar, ki so ga Združene države posodile Evropi kot nadomestilo za aktivno vojskovanje tekom prvega 15 mesecev po napovedi vojne, je bil zasluzen iz vojne same.

Ameriška posojila zavezniškim vladam so dejanski bila ameriški prispevek v vojnim stroškom. Legalno so to sicer bila posojila, ali tirjanje Amerike ni zato povsem upravičeno. Nadalje, dolgov niso nastali vsled prenosu dolarjev v Evropo. Ves denar je bil potrošen tukaj v Ameriki — za vojne municie, bombaž, žito in druge potrebščine. Ameriški kapitalisti so zasluzili iz teh posojil in delavci so dobili mezdje, vlača Združenih držav pa je dobila davke iz teh zasluzkov. Denar, ki so ga Združene države posodile, je bila municija, bombaž, žito, moka, oblačila itd. Cena teh potrebsčin pa je bila ravna na višini od leta 1917 do 1920, dočim je od tedaj padla povprečno za 40%, in za to je dolg dejansko toliko večji. Drugi faktor je manjša vrednost evropskih valut. Da je cena angleške funte normalna, bi Angleška morala plačati 15. decembra obrok v vrednosti 20 milijonov angleških funтов. Ali ker angleški funt stoji mnogo niže je Angleška morala plačati 29 milijonov funtov, da poravnava platenje, ki je v dolarjih. Istočasno je mednarodna trgovina dolžnih držav padača na nizko, deloma vsakršni tarif. Leta 1923 so angleška plačila bila enake vrednosti šestih mesecev eksporta iz Angleske. Zdaj bi plačila znašala toliko, kot štiri leta eksporta. Dočim je že Angleška izposodila iz Amerike nekaj čez 4,000 milijonov dolarjev, je ona svojim zaveznikom posodila nič manj kot 8,000 milijonov, in ne more sedaj dobiti nič od njih.

Tej nepriliku je odpomogla najnovnejša iznajdba, namreč iznajdba samopognega peresa, ki ga ni treba "napajati" s tinto, ampak z navadno vodo. Pero se lahko napolni pri najbližji vodni pipi ali iz potoka. V vrečici, kjer bi imelo biti črnilo, se nahaja voda. Pri pisanju teče ta voda po logotemu preko neke kemikalije v peresu, kar jo izpremeni v izborni črnilo. Mali nabojček te kemikalije zadostuje baje za dva meseca pisave. Ko je en nabojček porabljen, se ga nadomesti z drugim; pet rezervnih nabojčkov se namreč nahaja v gornjem koncu peresnika. Potem pa se pero napoji z vodo in vse je zopet v redu.

MNOGO VRST BANOV

Povprečni javnosti in tej delželi so znane kvečjemu tri vrste banan. V resnici je tega troščičnega sadja mnogo vrst, toda vsaka vrsta ni dobra za trgovino, ker bo kmalu napočil čas, da krenejo preko Jadranu. Pavelič in njegovi so pripravljeni za "samostojno Hrvatsko" prepustiti Dalmacijo Italijanom.

(Dalje na 6. strani)

PRAKTIČNO PERO

Klub razširjenosti pisalnega stroja nam je jekleno pisalno pero še vedno potrebno in bo ostalo potrebno še za nedogledno bodočnost. Moderno knjigovodstvo se še vedno opravlja s persionom, vsaj kar se tiče vpisovanja števk v knjige. Naše sedanje jekleno pero pa je seveda imelo mnogo primitivnih predhodnikov.

Babilonci so pisali na mehke glinaste tablice, katere so potem žgali kot opeko. Taki glinasti "dokumenti" so seveda zelo trpežni in so se mnogi ohrenili do današnjega dne. Mesto peresa so rabili nekako trsteno lopatico. Njihova pisava je bila takozvana klipnina.

V Egiptu so se pisarji poslavljali tanke ločkove bilke, s katerimi so pisali na hrapev papirus. Grki in Rimljani so imeli kovinsko ali kočenino pisala, s katerimi so pisali na voščene ploščice. Židje so pisali s kurjimi peresi. Muslimani Severne Afrike so preprečevali koran s ploščato trstovo lopatico. V Siamu in Burmi še danes pišejo na pobaran papir z zamašeno kredo. Na otoku Celebesu pišejo na palmo-vo lubje ali listje s pečljem palmevega lista. V Severni Indiji pišejo za pisanje papir in trstiko. Japonci in Kitajci pišejo s čopičem na rižev papir ali celo vlni.

Vrhnika je po treh letih ukrepanja zopet dobila svojo davčno upravo. Pod vrhniško davčno upravo bodo spadale vse občine, ki spadajo pod sodni okoliš okrajnega sodišča na Vrhniku.

V srednjem veku so takratni omikanci rabilni za pisavo priostreno gosje pero. Od gosjega peresa smo nedvomno vzeli ime tudi za jekleno pero. Jekleno pereso se je pojavila že v 15. in 16. stoletju. Jekleno pereso s precepom so se pojavila okoli leta 1820; izdelana so bila na roko. Okoli leta 1850 so pa že s strojem izdelovali današnjim podobnega jeklenega peresa.

Takozvanoto samopognje pero (fountain pen), ki vsebuje v vratlem peresniku gotovo kolčino črnila, je precej moderna iznajdba, ki se hitro razširila in splošno vdomačila. Dandanes gre malokdo od doma, ne da bi imel seboj samopognje pero. Neronodno pri tem peresu je le, da ga je treba od časa do časa s črnilom "napojiti." Na daljše potovanje je treba vzeeti torej seboj črnilo.

Takozvanoto samopognje pero (fountain pen), ki vsebuje v vratlem peresniku gotovo kolčino črnila, je precej moderna iznajdba, ki se hitro razširila in splošno vdomačila. Dandanes gre malokdo od doma, ne da bi imel seboj samopognje pero. Neronodno pri tem peresu je le, da ga je treba od časa do časa s črnilom "napojiti." Na daljše potovanje je treba vzeeti torej seboj črnilo.

V občini Tolsti vrh pri Guščaju je zgorela 80-letnica slovenskega pisatelja F. S. Finžgarja z vprizoritvijo njegovega "Divjega lovca."

Vprizoritev je bila določena že za lansko sezono, pa so jo moralni radi bolezni prvakinja zagrebške drame ge. Vike Podgorske, ki igra vlogo Majde, preložiti na sedanji termin.

V občini Tolsti vrh pri Guščaju je zgorela 80-letnica pisatelja F. S. Finžgarja z vprizoritvijo njegovega "Divjega lovca."

V Trstu baje dr. Pavelič in fašisti vež

"Nova Doba"

GLASILLO JUGOSLOVANSKE KATOLISKE JEDNOTE

Lastnina Jugoslovenske Katoliške Jednote.

IZHADA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru.

Naročnina za člane 72c letno; za nečlana \$1.50; za inozemstvo \$2.

OFFICIAL ORGAN

of the

SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the South Slavonic Catholic Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$72 per year; non-members \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

VOL. IX.

83

NOVOLETNI POZDRAV IN POZIV ČLANSTVU OD GLAVNEGA PREDSEDNIKA

Pozdravljeni, bratje in sestre ob začetku leta 1933! Na nas vseh, ki smo člani J. S. K. Jednote, je ležeče, kakšno bo to novo leto za našo organizacijo. Bodočnost in napredek naše Jednote sta odvisna od medsebojnega sodelovanja od iskrene kooperacije.

Jugoslovenska Katoliška Jednota potrebuje v teh časih preizkušnje močnih, odločnih in v lepo bodočnost zaupajočih voditeljev. Ti voditelji, to je glavni odborniki, pa potrebujejo od strani članstva kooperacije, vzpodbude in predvsem—ZAUPA-NJA.

Kakor jaz verujem v J. S. K. Jednoto in zaupam v njeno moč in stabilnost, tako želim od Vas, bratje in sestre, da zaupate Vašim glavnim odbornikom, ki ste jih potom svojih zastopnikov na 14. redni konvenciji postavili za voditelje in upravitelje svoje organizacije.

Ako bo članstvo zaupalo svojim glavnim odbornikom in jih podpiralo pri njihovem delu za J. S. K. Jednoto, bo naša organizacija prebolela vse krize in potekloče, ostala zvesta principom bratstva, katere so ji vicepili naši pionirji, in bo izšla iz tisočerih nevarnosti svetovne depresije bolj močna, bolj priljubljena in bolj spoštovana kot je bila kdaj prej.

V tem smislu in s temi željami voščim celokupnemu članstvu J. S. K. Jednote vso srce v letu 1933.

PAUL BARTEL, glavni predsednik.

Več bratstva in tolerance

Mržnje, prepriki, natolceanja, obrekovanja, izzivanja, gojenje sovraštva in boji niso človeštvu še nič dobrega prinesli, hudega pa že mnogo. Nestrpnost verska, politična ali narodna so zahtevala že potoke krvi in neizreceno mnogo trpljenja. Zadnja svetovna vojna je uničila milijone ljudi življenj direktno in indirektno, da ne govorimo o silnih telesnih in duševnih mukah in pomanjkanju, kar so morali trpeti vojaki na bojišču, velik del ostalega prebivalstva pa doma.

Kakšne posledice je pustila vojna, vidimo še dandanes, štirinajst let po podpisu premirja. Milijoni invalidov trpijo še danes na posledicah vojne in bodo še trpeli leta in desetletja. Silni vojni dolgoročno narodno premoženje, da ljudstva vseh dežel omagujejo pod ogromnimi davčnimi bremeni. O prijateljstvu in bratstvu med narodi ni niti govor, kar se najjasnejše izraža v splošnem mednarodnem nazaupanju in vedno večjem oboroževanju. Skupna posledica vsega tega je splošna gospodarska kriza in depresija, ki kot zimska megla leži na vseh narodih sveta. Gotove krivice so bile sicer maščevane v svetovni vojni, toda to je rodilo nove, še večje krivice; žrtve pa so bile in so še na vsak način prevelike.

Krivica ne odpravi krivice, sovraštvo ne odpravi sovraštva, boj ne odpravi boja. Rešitev svetovnih gospodarskih problemov ne leži v mednarodnem izzivanju, sovraštvu in bojih. Za rešitev tega je treba manj trme in sebičnosti, pa več bratstva in medsebojne popustljivosti.

Včasi je bolezen tako huda in nevarna, da je edina pomemben radikalna operacija. Kadar je taka operacija potrebna, naj se izvrši po predpisih znanosti in po kompetentnih zdravnikih. Ako pa bo vsak član družine, ki nima pojma o zdravniški vedi, vzpel v roke svoj nož, žago ali sekiro in skušal bolnika na svoj način operirati, je njegova usoda zapečetljena. Tudi po pravilno izvršeni operaciji ne bo bolniku pomagalo k okrevanju, če ga bodo člani družine neprestano zbadali s šili in šivankami. Zdi se, da je gori navedeno dejstvo nekaj samo ob sebi umevnega, klub temu je resnica, da se mnogokrat ne vpošteva niti v malem niti v velikem.

Prepiri in neprestana izzivanja ne prinesejo koristi nobeni skupini, pač pa mnogokrat povzročijo razkroj ali vsaj znatno škodo. Edina pametna pot k izboljšanju je, da se vzrok ali vzroki nesporazuma v skupini mirnim, dostojnim in legalnim potom odpravijo, da se sestavi načrt za bodočo poslovanje, nakar naj se da vodstvu skupine čas pokazati, kako se bo poslovanje po novem načetu obneslo. Če se v primerem času izkaže načrt pomanjkljiv, naj se ga mirnim in legalnim potom izboljša potom popravkov ali dodatkov.

Vsi ljudje smo zmotljivi in zmožnosti nas vseh so omejene. Nekateri so bolj zmožni, drugi manj, patenta na absolutno zmožnost in nezmotljivost pa nima nihče. V vseh skupinah pa mora biti nekak red in se mora poslovanje vršiti po potovih predpisih ali določbah. V demokratičnih institucijah velja pravilo, da odloča večina. Res je, da tudi večina lahko napravi napako, res je pa tudi, da se lažje zmoti ena glava kot sto ali tisoč glav. Institucija, ki ne mara, da bi vladala večina članov, se mora odločiti za eno ali drugo dveh alternativ: za diktatorja ali pa za anarhijo.

Nobena država nima postav in nobena organizacija nima pravil, ki bi ugajala vsakemu posameznemu članu. Skoraj vse demokratične institucije pa imajo določbe, ki omogočajo, da se nepopularna postava ovrže. Ovreči je ne more en sam član, ampak predpisana večina članov, bodisi potom splošnega glasovanja ali potom izvoljenih zastopnikov. Vse to pa se mora izvršiti po predpisanim načinu, da se onemočijo zlorabe in da se zasigura odločitev večini. Dokler pa postava ni na legalen način ovržena ali izpremenjena, se mora vpoštevati.

Pri J. S. K. Jednoti so s 1. januarjem 1933 stopila v veljavo nova pravila, katera je sprejela 14. konvencija v Indianapolisu. Pravila so sprejeli z večino delegatov konvencije in delegate je izvolilo članstvo društva. Na konvenciji so bili torej taki delegati, kakršne je postalno članstvo. Da ne bodo nova pravila zadovoljila vseh članov, je gotovo, saj pravijo, da vsem ljudem še Bog ne more ustreči. Ako bodo zadovoljila večino, je bil namen konvencije dosežen. Člani, ki sodijo, da bi bilo koristno, če se gotove točke spremeni, lahko to dosežejo mirnim in legalnim potom z iniciativo. Ako njihovo društvo inicijativo odobri in če ista potem dobi predpisano podporo od drugih društev, pride na splošno glasovanje, nakar jo članstvo z večino sprejme ali zavrže. Dokler pa pravila niso na predpisani način izpremenjena, ostanejo v veljavni tako kot so in jih morajo vpoštevati glavni odborniki in ostali člani.

Nepovoljne gospodarske razmere v dejeli vplivajo na našo duševnost, da smo včasi malo bolj razdražljivi in nestrni kot je treba. Koristimo pa ne s tem niti sebi niti orga-

IZ URADA GL. TAJNIKA

VAŽNO ZA APLIKANTE ZA NAČRT "AA"

Z ozirom na veliko število prošenj, ki so že dospele v glavni urad in ki bodo še dospele tekom meseca januarja za prestop v načrt "AA", naznamjam, da bodo vse spremembe, katerih prošnje so dospele do dne 25. januarja, stopile v veljavo še dne 1. februarja 1933. To pomeni, da bodo morali vsi člani plačati asesment za mesec januar še po stari lestvici, dokler bodo od 1. februarja plačali po novi. Ta sklep smo prisiljeni napraviti, ker nam bo fizično nemogoče napraviti vse spremembe efektivnim od 1. januarja naprej. Naj članstvo pomisli, da bo vzel najmanj 15 minut izstaviti eno novo polico in načrto vse potrebine v glavnem uradu. Prošnje, katere bodo dospele v glavni urad od 26. januarja pa do 25. februarja, bodo vpoštevane od 1. marca naprej itd.

Glavni predsednik, glavni blagajnik in člani starega in novega nadzornega odbora naj si svoje potovanje uređijo tako, da bodo v Dunluthu, Minnesota, že v soboto zjutraj, dne 21. januarja 1933, kjer bodo na Northern National banki pregledali jednotne vrednostne listine.

Glavni tajnik računa, da bo revizija knjig in računov končana do četrtega popoldne, in da se letno zborovanje glavnega odbora prične v petek zjutraj, dne 27. januarja 1933. Zato naj si ostali člani novega glavnega odbora, katerim ni treba biti pri reviziji navzočim, svoje potovanje urede tako, da bodo v stanu udeležiti se prve seje letnega zborovanja dne 27. januarja 1933 zjutraj.

Članom starega in novega porotnega odbora se ni treba udeležiti letnih ali polletnih sej.

Društva ali posamezniki, ki želijo glavnemu odboru predložiti kako zadevo, naj poskrbjijo, da ista dospe v glavni urad ne pozneje kot 19. januarja 1933.

Revizija knjig in zborovanje glavnega odbora se bo vršilo v Jugoslovenskem narodnem domu v Ely, Minnesota, ker v glavnem uradu še za objekte glavnega tajništva ni prostora dovolj.

Za glavni odbor JSKJ:

PAUL BARTEL, glavni predsednik;

ANTON ZBASNICKI, glavni tajnik.

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje iz 1. strani)

knjiga "The Story of Scotland," vredna 65 centov, ki je bila izposojena 38 let, za katere bo normalna globa za predolgo izposoditev znašala \$290.00. Vrnili jo je John Mackintosh, po rodu škot. To kaže, da tudi najbolj amerikaniziran škot ne prezre prilike, kjer si more prihraniti 290 dolarjev.

Sodišče v Atenah na Grškem je odločilo, da ne izroči Samuela Insulla, ameriškim oblastim, ki so ga zahtevali radi poloma njegove več kot tisočmilijonske utilitetne korporacije v Zedinjenih državah. Insull je seveda pravčno kupil zlati perzijski prestol, v katerega je vdelano 140,000 draguljev. Na prodaj je v Teheranu, Perzija, in cena mu je samo 19 milijonov dolarjev. Komur se to zdi preveč, pa lahko malo počaka, kajti v Evropi bo skoro gotovo v doglednem času na prodaj nekaj manjih prestolčkov po zelo znižanih cenah.

A.J.T.

DRUŠTVENE IN DRUGE SLOVENESKE VESTI

(Nadaljevanje iz 1. strani)

Miss Irma Kalan in William Candon, nadzorniki; Joseph Kalan, zastopnik za konferenco S. N. Doma; William Candon, zastopnik za Klub društev S. N. Doma.—Redne mesečne seje se bodo vršile vsak tretji četrtek v mesecu ob osmih zvečer.

Po zaključenem občinem zboru se je med čitalnicami razvila prijetna domača zavaba, za katere je bil odbor pripravljen nekaj oprečil. Pri tej prički so se oslabljene čitalniške blagajne spomnili nekateri prijatelji s slednjimi prispevki: John Pollock in neimovan čitalničar po en dolar; Frank Belaj, Vinko Levstik, Stanko Dolenc in Frank E. Lunka po 50 centov; kvartači priprigli vsoto \$1.11; skupaj \$5.11, za kar se odbor S. N. Čitalnice najlepše zahvaljuje.

Letna konferenca Slovenskega Narodnega Doma na St. Clair Ave. v Clevelandu, O., se bo pričela v četrtek 12. januarja.

STEVILO PREDSEDNIKOV

Franklin D. Roosevelt, ki na-

čeljuje vsej Ameriki in načrtuje

zgodnje izvolitve predsednika.

MNOGO PIKRH pripombe je

v Zedinjenih državah vzbudila

nestabilnost in nevarnosti v

zvezdah, ki so vsej Ameriki

zadovoljili vsej Ameriki.

JOZEFINA KOMPARÉ, Ely, Minn.

BLAGAJNIK: LOUIS CHAMPA, Ely, Minn.

Vrhovni zdravnik: DR. F. J. ARCH, 6118 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.

Urednik-upravnik glasila: ANTON J. TERBOVEC, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

b) Nadzorni odsek:

Predsednik: JOHN KUMŠE, 1735 E. 33rd St., Lorain, O.

1. nadzornik: JANKO N. ROGELJ, 6207 Schade Ave., Cleveland, O.

2. nadzornik: JOHN BALKOVEC, 5400 Butler St., Pittsburgh, Pa.

3. nadzornik: FRANK E. VRANICHAR, 1812 N. Center St., Joliet, Ill.

4. nadzornik: JOSEPH MANTEL, Ely, Minn.

Jugoslovanska Katoliška Jednota v Ameriki

Ely, Minnesota

GLAVNI ODBOR

a) Izvrševalni odsek:

Predsednik: PAUL BARTEL, 339 N. Lewis Ave., Waukegan, Ill.

Prvi podpredsednik: MATT ANZELC, Box 12, Aurora, Minn.

Drugi podpredsednik: LOUIS M. KOLAR, 6011 Bonita Ave., Cleveland, O.

Tajnik: ANTON ZBASNICKI, Ely, Minn.

Pomočni tajnik: LOUIS J. KOMPARE, Ely, Minn.

Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Ely, Minn.

Vrhovni zdravnik: DR. F. J. ARCH, 6118 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.

Urednik-upravnik glasila: ANTON J. TERBOVEC, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

c) Nadzorni odsek:

Predsednik: JOHN KUMŠE, 1735 E. 33rd St., Lorain, O.

1. nadzornik: JANKO N. ROGELJ, 6207 Schade Ave., Cleveland, O.

2. nadzornik: JOHN BALKOVEC, 5400 Butler St., Pittsburgh, Pa.

3. nadzornik: FRANK E. VRANICHAR, 1812 N. Center St., Joliet, Ill.

New Era

ENGLISH SECTION OF
Official Organ
of the
South Slavonic Catholic Union.

Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

Current Thought. KEEPING UP THE MORALE

With one or two exceptions our lodges displayed a commendable spirit in last December's issues of New Era. Publicity committees and various secretaries writing in behalf of the delegations beamed with optimism for the future. General opinion as to the effect that, if all members would co-operate and work in harmony, the local branch could reach new pinnacles of achievement, in spite of hindering obstacles.

Contributed articles radiated with enthusiasm about the possibilities of the subordinate lodge, and recalled the auspicious year made one, two and three years ago when members organized athletic teams, sponsored socials, presented dramas, held dances—and then suddenly dropped the scheduled program. Unemployment played the stellar part, no doubt; but many of the proposed activities could be carried on to the benefit of the lodge both financially and mentally. Some lodges actually have taken advantage of the economic reversal, and in place of aging activities that require an outlay of many dollars restricted themselves to such socials as entertained members and friends only. Thus the morale of the members is kept at a high ebb, and with it the confidence to indulge in more expensive undertakings in the very near future.

An observant reader may have noticed the number of lodges presented in each week of last month's official organ. Writings from Minnesota, Illinois, Ohio, Pennsylvania, Colorado—the principal states in which our membership is most concentrated—appeared, and, although most of them contained announcements of forthcoming annual meetings, a few lines of encouragement for the members added color to the articles. Thus a member picking up the official organ last month was sure to find something of local interest, and did not have to be satisfied to read only what other communities accomplished and their plans for the future. A good point to remember throughout the year.

It is known that human powers of perception will store in the brain incidents exposed to the senses of hearing or seeing, and when a subject is broached in conversation (for instance, the lodge meeting) and followed by appearance of the gist of the matter in print (as contributed articles in New Era) the idea shall be retained in the member's mind with a greater degree of firmness than if the idea had been perceived with only one sense.

A number of correspondents complained of poor attendance at lodge meetings during 1932, and each expressed a hope that members would make special efforts to be present at the regular monthly meetings for 1933. This point undoubtedly was pressed at the annual assembly, and together with its appearance in print will produce results.

Once the majority of members have been trained to come to the lodge meetings, every effort should be made to keep up the morale of the local branch, which was brought out effectively by the correspondents in last December's issues.

White and Red Lightning

"Typhoid Mary"

Red lightning differs in no way from white lightning, says W. J. Humphreys, of the Weather Bureau, but white flashes are a greater fire hazard than red flashes because of atmosphere conditions responsible for the difference in color. In rainless air, Dr. Humphreys points out, electric discharges owe their light entirely to the two gases, oxygen and nitrogen, and are white. When lightning discharges through rain it dissociates some of the water along its path producing, addition to the bluish white light of oxygen and nitrogen, a brilliant red light of hydrogen. Since red lightning passes through rain it strikes objects thereby greatly reducing the fire hazard, while white lightning strikes dry objects which are easily fired.

Insects in the Air

Investigations made by the Bureau of Entomology reveal at the atmosphere, even up to high levels, is filled with great numbers of insects. The investigators made airplane flights to the 14,000-foot level, and found that a one square mile column of air over Louisiana, extending from 50 feet up to 14,000 feet, contained on an average for all seasons some 100,000 insects. While the insects were denser at lower altitudes they were found to be numerous at the 14,000-foot

FLOATING BODIES

Fat is lighter than muscle and bone and in proportion to size a fat person is lighter than a lean one and floats more readily in water.

G. W.'S IN RACE

Cleveland, O.—G. W.'s have entered the 1933 race of fraternalism and social activities with a bang. Betting is heavy. The odds are 3 to 1 that the G. W.'s win, even money for a good showing.

The G. W.'s have entered this race with a strong force, a force much stronger than ever before in the history of the George Washington Lodge. In what manner our force is stronger lies entirely in the leaders who have been chosen for the year 1933. These leaders have caliber of unknown value, a value that will take years to find again. Just because the leaders of 1933 have caliber does not mean that the rest of the G. W.'s need not co-operate with them. Each and every member must co-operate with the leaders. We entered the 1933 race and we must win or at least make a good showing, but the goal is "Win."

Brothers and sisters of the George Washington Lodge, the 1933 executive board has voted on another Valentine dance for Saturday, Feb. 4, in the lower hall of the Slovene National Home, and asks that all members join hands and make the first G. W. dance of the year a huge success. Start boosting this dance now. Tell your friends of the good time that your lodge assures all attendees.

Watch the New Era, official organ of our SSCU, for further details, and by all means make the St. Valentine dance the talk of the Slovene community by boosting it to your friends, and your friends to their friends. Boost your lodge and the dance. Boost! Boost! Boost! We must succeed, that's our goal for 1933.

Frank "Lefty" Jaklich,
No. 180, SSCU.

Gas Masks

New York has a strange exile. She is Mary Falon. Now in her 60, this woman has been isolated on North Brother Island way up the East River, for 17 years and must spend the rest of her life there. It was through no criminal or overt act on her part that she was ordered quarantined for the rest of her days. Rather it was because she was found to be a human typhoid carrier, endangering public health. No less than 57 cases of typhoid, several of which resulted fatally, were traced to her. This is what gave her the nickname of "Typhoid Mary." At that time she was a cook and the disease, to which she herself is immune, was transmitted by food which she handled. So the health authorities had to isolate her, but not without much bitterness on her part, and several instances of determined physical opposition. But now, as "Typhoid Mary" says, she "is used to it" and evinces willingness to put up with fate. She lives in a small cottage and prepares her own meals. Until a year and a half ago her chief interest was a pet dog. But it died and since then she has been "all broke up." Occasionally she is permitted to leave the island for a holiday in the big city on her own day.

TURTLE EGGS

Turtles and tortoises lay spherical eggs covered by a parchment-like or calcareous shell. The eggs are buried in sand or loose earth, where they hatch without other incubation, and the parent reptiles take no particular care of the young.

BRIEFS

Annual meeting of the SSCU Supreme Board will be held the week of Jan. 23, at the Home Office at Ely, Minn.

Louis J. Lesser was recently unanimously appointed city commissioner of Eveleth, Minn., by the local council, and replaces J. A. Ambrozich, who resigned May 9. The new councilman, an old resident of the city, immediately took charge of the accounts and finance department upon his appointment. Besides being active in politics, he is holding offices in quite a number of Slovene organizations.

Frankie and Eddie Simms, two popular Slovene heavyweight fighting brothers, are continually being brought before the limelight of the public due to their achievements in the ring. Last Monday, Jan. 2, Frankie again stepped into the ring for a scheduled 10-round bout with Tiger Jack Fox at the Dayton (O.) Memorial Hall. We can feel proud that a Slovene was signed to fight at this charity affair, which was sponsored by the Dayton Daily

EDITOR'S NOTE

A number of complaints have been sent to the New Era office by members who failed to receive the Dec. 21 edition of the official organ.

The matter is being thoroughly investigated. According to the mailing list held on file, the Dec. 21 edition should have reached all members, if they had been sent to the proper destination. Up to the present time it has been impossible to determine who is to blame.

Every effort is being made to prevent recurrence of such errors.

News, since only the best box office attractions participated. Eddie, the younger brother, will be an outstanding competitor now that he is ready for the big-time bouts, according to Cleveland promoters. His last fight with Adolph Heuser was considered one of the best battles fought, as reviewed by Franklin Lewis of the Cleveland Press.

Officers of Cleveland SSCU English-conducted lodges and others belonging to the Interlodge League are requested to be present at the St. Clair Bathhouse next Thursday evening, Jan. 5, as final plans incident to the Interlodge League Day shall be mapped out. George Washington, No. 180, Betsy Ross, No. 186, and Collinwood Boosters, No. 188, are expected to contribute a large part of the talent for the Interlodge League Day.

National Broadcasting Corporation has been negotiating with Jugoslav radio broadcasters for an exchange of programs, according to the South Slav Herald. Thus Jugoslav music will be broadcast over the national hookup much to the delight and satisfaction of Slovenes, Croats and Serbs in the States, who will be able to hear such programs direct from their native land.

"Pugs" Opalek, member of George Washington Lodge, No. 180, SSCU, Cleveland, plowed

INDOOR FESTIVAL

Cleveland, O.—The Interlodge League is again giving all lodges which make up the league a chance for supremacy. The league offers the same chance as it did last Aug. 14, 1932, when it sponsored an Outdoor Festival at Mervar's Recreation Park. Those who attended the Outdoor Festival know that it was something new.

S. S. C. U. members and friends, the Interlodge League is going one better than the Outdoor Festival.

On Sunday evening, Feb. 5, commencing at 7:30 p. m. in the Slovene National Home Auditorium, the league is offering a stage show to the public, and will include dancing in the lower hall. The feature in conjunction with the stage performance will be the showing of moving pictures taken by Mr. Bukovnik, local photographer, at the Interlodge picnic.

Lodges making up the league are asked to gather from the lodge talent for the stage performances. It may be a quartet, or whatever you may have. I take this means of asking all SSCU lodges, which are members of the league, to support the latest venture of the circuit just as strongly as they have done at the picnic last August. We put it over then, and certainly we can repeat. Taking it upon myself, I can say that the George Washington Lodge will present a stage program, and ask that the Collinwood Boosters and Betsy Ross follow along. Come on, gang, let's show our competing organizations that the SSCU never did and never will take the back seat. We must put on the same front as that of Aug. 14, and we, who are SSCU members, can do it if we want to.

I take this means of asking all SSCU lodges, which are members of the league, to support the latest venture of the circuit just as strongly as they have done at the picnic last August. We put it over then, and certainly we can repeat. Taking it upon myself, I can say that the George Washington Lodge will present a stage program, and ask that the Collinwood Boosters and Betsy Ross follow along. Come on, gang, let's show our competing organizations that the SSCU never did and never will take the back seat. We must put on the same front as that of Aug. 14, and we, who are SSCU members, can do it if we want to.

I take this means of asking all SSCU lodges, which are members of the league, to support the latest venture of the circuit just as strongly as they have done at the picnic last August. We put it over then, and certainly we can repeat. Taking it upon myself, I can say that the George Washington Lodge will present a stage program, and ask that the Collinwood Boosters and Betsy Ross follow along. Come on, gang, let's show our competing organizations that the SSCU never did and never will take the back seat. We must put on the same front as that of Aug. 14, and we, who are SSCU members, can do it if we want to.

I take this means of asking all SSCU lodges, which are members of the league, to support the latest venture of the circuit just as strongly as they have done at the picnic last August. We put it over then, and certainly we can repeat. Taking it upon myself, I can say that the George Washington Lodge will present a stage program, and ask that the Collinwood Boosters and Betsy Ross follow along. Come on, gang, let's show our competing organizations that the SSCU never did and never will take the back seat. We must put on the same front as that of Aug. 14, and we, who are SSCU members, can do it if we want to.

I take this means of asking all SSCU lodges, which are members of the league, to support the latest venture of the circuit just as strongly as they have done at the picnic last August. We put it over then, and certainly we can repeat. Taking it upon myself, I can say that the George Washington Lodge will present a stage program, and ask that the Collinwood Boosters and Betsy Ross follow along. Come on, gang, let's show our competing organizations that the SSCU never did and never will take the back seat. We must put on the same front as that of Aug. 14, and we, who are SSCU members, can do it if we want to.

I take this means of asking all SSCU lodges, which are members of the league, to support the latest venture of the circuit just as strongly as they have done at the picnic last August. We put it over then, and certainly we can repeat. Taking it upon myself, I can say that the George Washington Lodge will present a stage program, and ask that the Collinwood Boosters and Betsy Ross follow along. Come on, gang, let's show our competing organizations that the SSCU never did and never will take the back seat. We must put on the same front as that of Aug. 14, and we, who are SSCU members, can do it if we want to.

I take this means of asking all SSCU lodges, which are members of the league, to support the latest venture of the circuit just as strongly as they have done at the picnic last August. We put it over then, and certainly we can repeat. Taking it upon myself, I can say that the George Washington Lodge will present a stage program, and ask that the Collinwood Boosters and Betsy Ross follow along. Come on, gang, let's show our competing organizations that the SSCU never did and never will take the back seat. We must put on the same front as that of Aug. 14, and we, who are SSCU members, can do it if we want to.

I take this means of asking all SSCU lodges, which are members of the league, to support the latest venture of the circuit just as strongly as they have done at the picnic last August. We put it over then, and certainly we can repeat. Taking it upon myself, I can say that the George Washington Lodge will present a stage program, and ask that the Collinwood Boosters and Betsy Ross follow along. Come on, gang, let's show our competing organizations that the SSCU never did and never will take the back seat. We must put on the same front as that of Aug. 14, and we, who are SSCU members, can do it if we want to.

I take this means of asking all SSCU lodges, which are members of the league, to support the latest venture of the circuit just as strongly as they have done at the picnic last August. We put it over then, and certainly we can repeat. Taking it upon myself, I can say that the George Washington Lodge will present a stage program, and ask that the Collinwood Boosters and Betsy Ross follow along. Come on, gang, let's show our competing organizations that the SSCU never did and never will take the back seat. We must put on the same front as that of Aug. 14, and we, who are SSCU members, can do it if we want to.

I take this means of asking all SSCU lodges, which are members of the league, to support the latest venture of the circuit just as strongly as they have done at the picnic last August. We put it over then, and certainly we can repeat. Taking it upon myself, I can say that the George Washington Lodge will present a stage program, and ask that the Collinwood Boosters and Betsy Ross follow along. Come on, gang, let's show our competing organizations that the SSCU never did and never will take the back seat. We must put on the same front as that of Aug. 14, and we, who are SSCU members, can do it if we want to.

I take this means of asking all SSCU lodges, which are members of the league, to support the latest venture of the circuit just as strongly as they have done at the picnic last August. We put it over then, and certainly we can repeat. Taking it upon myself, I can say that the George Washington Lodge will present a stage program, and ask that the Collinwood Boosters and Betsy Ross follow along. Come on, gang, let's show our competing organizations that the SSCU never did and never will take the back seat. We must put on the same front as that of Aug. 14, and we, who are SSCU members, can do it if we want to.

I take this means of asking all SSCU lodges, which are members of the league, to support the latest venture of the circuit just as strongly as they have done at the picnic last August. We put it over then, and certainly we can repeat. Taking it upon myself, I can say that the George Washington Lodge will present a stage program, and ask that the Collinwood Boosters and Betsy Ross follow along. Come on, gang, let's show our competing organizations that the SSCU never did and never will take the back seat. We must put on the same front as that of Aug. 14, and we, who are SSCU members, can do it if we want to.

I take this means of asking all SSCU lodges, which are members of the league, to support the latest venture of the circuit just as strongly as they have done at the picnic last August. We put it over then, and certainly we can repeat. Taking it upon myself, I can say that the George Washington Lodge will present a stage program, and ask that the Collinwood Boosters and Betsy Ross follow along. Come on, gang, let's show our competing organizations that the SSCU never did and never will take the back seat. We must put on the same front as that of Aug. 14, and we, who are SSCU members, can do it if we want to.

I take this means of asking all SSCU lodges, which are members of the league, to support the latest venture of the circuit just as strongly as they have done at the picnic last August. We put it over then, and certainly we can repeat. Taking it upon myself, I can say that the George Washington Lodge will present a stage program, and ask that the Collinwood Boosters and Betsy Ross follow along. Come on, gang, let's show our competing organizations that the SSCU never did and never will take the back seat. We must put on the same front as that of Aug. 14, and we, who are SSCU members, can do it if we want to.

I take this means of asking all SSCU lodges, which are members of the league, to support the latest venture of the circuit just as strongly as they have done at the picnic last August. We put it over then, and certainly we can repeat. Taking it upon myself, I can say that the George Washington Lodge will present a stage program, and ask that the Collinwood Boosters and Betsy Ross follow along. Come on, gang, let's show our competing organizations that the SSCU never did and never will take the back seat. We must put on the same front as that of Aug. 14, and we, who are SSCU members, can do it if we want to.

I take this means of asking all SSCU lodges, which are members of the league, to support the latest venture of the circuit just as strongly as they have done at the picnic last August. We put it over then, and certainly we can repeat. Taking it upon myself, I can say that the George Washington Lodge will present a stage program, and ask that the Collinwood Boosters and Betsy Ross follow along. Come on, gang, let's show our competing organizations that the SSCU never did and never will take the back seat. We must put on the same front as that of Aug. 14, and we, who are SSCU members, can do it if we want to.

I take this means of asking all SSCU lodges, which are members of the league, to support the latest venture of the circuit just as strongly as they have done at the picnic last August. We put it over then, and certainly we can repeat. Taking it upon myself, I can say that the George Washington Lodge will present a stage program, and ask that the Collinwood Boosters and Betsy Ross follow along. Come on, gang, let's show our competing organizations that the SSCU never did and never will take the back seat. We must put on the same front as that of Aug. 14, and we, who are SSCU members, can do it if we want to.

I take this means of asking all SSCU lodges, which are members of the league, to support the latest venture of the circuit just as strongly as they have done at the picnic last August. We put it over then, and certainly we can repeat. Taking it upon myself, I can say that the George Washington Lodge will present a stage program, and ask that the Collinwood Boosters and Betsy Ross follow along. Come on, gang, let's show our competing organizations that the SSCU never did and never will take the back seat. We must put on the same front as that of Aug. 14, and we, who are SSCU members, can do it if we want to.

I take this means of asking all SSCU lodges, which are members of the league, to support the latest venture of the circuit just as strongly as they have done at the picnic last August. We put it over then, and certainly we can repeat. Taking it upon myself, I can say that the George Washington Lodge will present a stage program, and ask that the Collinwood Boosters and Betsy Ross follow along. Come on, gang, let's show our competing organizations that the SSCU never did and never will take the back seat. We must put on the same front as that of Aug. 14, and we, who are SSCU members, can do it if we want to.

I take this means of asking all SSCU lodges, which are members of the league, to support the latest venture of the circuit just as strongly as they have done at the picnic last August. We put it over then, and certainly we can repeat. Taking it upon myself, I can say that the George Washington Lodge will present a stage program, and ask that the Collinwood Boosters and Betsy Ross follow along. Come on, gang, let's show our competing organizations that the SSCU never did and never will take the back seat. We must put on the same front as that of Aug. 14, and we, who are SSCU members, can do it if we want to.

I take this means of asking all SSCU lodges, which are members of the league, to support the latest venture of the circuit just as strongly as they have done at the picnic last August. We put it over then, and certainly we can repeat. Taking it upon myself, I can say that the George Washington Lodge will present a stage program, and ask that the Collinwood Boosters and Betsy Ross follow along. Come on, gang, let's show our competing organizations that the SSCU never did and never will take the back seat. We must put on the same front as that of Aug. 14, and we, who are SSCU members, can do it if we want to.

"TENTH BROTHER"

By Josip Jurčič

Translated from the Slovene Text by Joseph L. Mihelic

(Continuation)

CHAPTER V

Krjavelj, the man who spoke the last words, appears to us so important that we desire to describe him more fully, and for this reason we shall devote to him this whole chapter. The present people of Obrhek, who were children when our story took place, claim that with exception of the Tenth Brother, Martin Spak, they had no one else for a greater wonder than daddy Krjavelj.

He was a man of over sixty years, of average height, but quite stout. His face was puffed up, the forehead sloping backward, and his eyes had a queer, somewhat squinting look. In winter he was dressed in an overcoat which was, God knows when, a military coat, and was made out of a blue cloth, but which now, because of the numerous holes and patches sewed on with strings and various kind of threads, could not easily be distinguished which of the colors and patches was sewed on first and which was attached to it later. The canvas trousers reached only to the knees, where Krjavelj showed a small area of bare skin, because the leggings of his shoes were repaired already so often that they did not reach higher than below the knees. His head was covered with a broad-brimmed hat which we, now, see only occasionally among antique clothes, or on the head of a revered Slovene grand-dad who can not be led astray by the foolish fashions of the younger world. In order that Krjavelj could show that, in his younger days, he had served the emperor, and thus had seen a portion of the world, he had the brim, over the left ear, turned upward, and tied to the top of his hat, just like the legionaries of the French wars.

They tell us that it is better if a person shows himself ignorant, than if he lies. For this reason I, too, shall tell truthfully that this story has, among other weaknesses, right in this place a vacant space, which could not be filled up. It is, namely, not known where our daddy Krjavelj was born; it is also not known where and how he served as a cow herder; and what boyish pranks he was wont to play upon others, and lastly where and what his parents were. I realize that I should have gone and looked up most of this needed information in the parish baptismal book, and filled up this empty space. But the pastor of Obrhek's parish is a cranky old priest with a crooked nose and silver-rimmed spectacles, and is, I do not know why, the greatest enemy of all those who write stories, romances, plays, novels, and all such things. Knowing this, you can easily grasp why I was afraid to ask the man about the age and other personal things of the members of his flock, because if he had the least idea why I wanted to know such things, he would, probably, get his hired man and the cook to throw me out.

But may the youth of Krjavelj have been this or that, we can at least tell this for certain, that about ten years ago he had cut down a pine tree which served as the first log in the hut which Krjavelj had erected on Obrščak's bare field near the woods, and which stands yet, although, instead of Krjavelj, the mice and the rats are its keepers now. Krjavelj gathered pitch in the woods, cooked it, and then sold it to the peasants as a wagon grease. In addition to this, he had also many other characteristics which

made him known far and wide. The sum total of all these qualities distinguished him, nevertheless, from the Tenth Brother, with whom he associated a great deal. The people who saw and knew that Martinek reasoned and found everything out, and for this reason liked to believe that he knew more than anyone else—these same people attributed to him that divine power which makes many a one fortunate in misfortune—said that Krjavelj is a good soul, but only a little stupid.

And yet Krjavelj had never done anything out of the way. He gathered pitch, begged for sour milk around the housewives in the village, sold the pitch grease for two cents a pound, set traps for sparrows and crows, shot squirrels, roasted and ate them, collected all the dead hogs in the environs, and smoked their hams and bacon for pre-Lent dessert; in the evenings went to the neighbors and there sat behind the stove, and told always and every evening how he saw a sea-ghost and the devil on the boat when he was a soldier; how he cured his goat so that she stopped going into the wheat field; how he broke the habit of a stalling horse, etc., etc.—and that was all what the poor man did, and which certainly is not much. And yet some evil tongues spread around that he was crazy or at least somewhat off in his head. Because they knew that Krjavelj was a good soul, and that he gladly helped everyone, they had him for a dunce, and on purpose began a talk about the devil, his goat, and other such things, just so that the man, forgetting of how he had told that very same thing, in various forms, for the hundredth time, repeated that very narrative again. And if the poor man told a little differently, if he said today that he was afraid when he was cutting the devil to pieces, and tomorrow that he was not, right away they put him on the donkey, and told him that he lied. Yes, there were some even who claimed that Krjavelj was never a sailor-soldier, and if he was, then he never came any farther in his military expeditions than to the Sorisk's field on the other side of the city of Ljubljana, and that from there, like a coward, he ran away secretly. But those people who talk in such manners about daddy Krjavelj, were only some evil-minded persons who do not believe to anyone anyway. Therefore, I believe that we two, the reader and I, should take as the truth of what Krjavelj may tell us about his experiences.

"So you say, Krjavelj, that we may not talk to this here Martinek about anything we please?" said the peasant Matevžek.

"No-o, you may not!" shouted Krjavelj, who had in addition to other characteristics, this good quality that he talked loud and dragged his words.

"People say, that he likes you," added Matevžek's neighbor, "and you must then know what he dislikes. What would you say, why does he not want to hear anything about this lord of Polesek, and yet some know that the two are acquainted? What does he tell you about this?"

"He does not tell me anything!" replied Krjavelj.

"If he is signed up with the devil, as I believe he is, because he always has money, even though he lives like a cricket in the grass—without work—I

know that you two sometimes talk about the satan," said Matevžek, and glanced over his shoulders at his neighbor, the innkeeper, and the young Francelj who had also moved closer.

"There is no devil, whoever saw him?" said the innkeeper,

and winked at the other guests,

as if he wanted to say: "Now we have him, just listen!"

And true, Krjavelj was at once all alive.

"Oh, yes, yes, there are devils!" said he convincingly, and stretched himself over the table, pushed back his hat, and nodded with his head, and began: "Why, I cut one of them in half, at midnight I cut him in two."

"Tell us how it happened!"

"It was this way: I stood the watch on the boat at eleven o'clock, and—"

"Before you said that it was at midnight," interrupted him Francelj.

Krjavelj was not going to get sidetracked by this talk and laughter, but he stuck to his own version, and said again: "It was at eleven, I know this for certain. I was alone, and the night was foggy and dark. I was cold, and I had a saber, too. I was getting sleepy, and to keep awake I began to look over the sea."

"How could you look over the sea if it was dark?"

"Let it be dark, why—I had tinder and sponge and wood, and I made a fire—all at once something said up on the foremast: 'Vrr, vrr, vrr!' I looked and looked, and—there was nothing. Again I began to doze away! I just barely squatted on the floor, when all at once the boat swung three times back and forth. I looked and looked and pricked my ears, and—there was nothing again! Then all at once something came over the water, and with its feet said, 'thump, thump, thump.' I looked and looked—and all at once I saw the devil himself was coming!"

"How did you know that it was the devil?" asked one of the unbelieving listeners.

"Why should not I know? Why, he had red pants on, a green cap, hairy paws, and claws like those hooks by that scale."

"Were you not scared?"

asked the innkeeper.

(TO BE CONTINUED)

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA**PREJEMKI IN IZDATKI MESECA NOVEMBRA 1932****INCOME AND DISBURSEMENTS FOR NOVEMBER, 1932****Odrasli Oddelek—Adult Dept.**

Dr. št. Dohodki Izdatki Lodge Disburse-

No. Income ments

1 \$ 635.52 \$ 664.83

2 541.42 343.13

3 153.74 544.00

4 38.00 197

5 171.49 5.00

6 470.00 226.67

9 466.99 263.67

11 173.05 127.50

12 264.97 843.02

13 94.52 203

14 46.06 204

15 323.58 273.00

16 191.03 21.33

18 108.00 209

20 334.67 23.50

21 391.69 42.50

22 191.00 202.34

25 469.94 70.33

26 542.42 87.50

27 95.83 15.00

28 42.00 222

29 255.38 37.00

30 634.38 13.00

31 221.36 100.83

32 69.48 35.00

33 249.48 61.17

35 143.53 84.00

36 380.97 418.17

37 1,024.96 194.17

39 415.44 252.82

40 295.18 61.50

41 63.30 5.00

42 269.70 70.67

43 1,210.00 15.00

44 321.99 1,000.00

45 405.72 1,730.50

47 148.34 98.67

49 262.63 39.00

50 35.00 218

51 33.70

52 39.57 20.00

53 324.02 32.00

54 ..... 92.68

55 ..... 55.59

57 ..... 184.93

58 ..... 166.02

61 ..... 162.94

64 ..... 54.00

66 ..... 365.00

68 ..... 129.89

69 ..... 61.11

70 ..... 238.55

71 ..... 520.94

72 ..... 64.83

73 ..... 140.04

74 ..... 99.46

75 ..... 74.08

76 ..... 202.70

77 ..... 18.88

78 ..... 74.25

79 ..... 186.03

80 ..... 64.34

81 ..... 166.51

82 ..... 204.34

83 ..... 82.10

84 ..... 81.13

85 ..... 154.66

86 ..... 131.73

87 ..... 39.81

88 ..... 121.00

89 ..... 52.50

90 211

91 ..... 396.42

92 ..... 140.79

93 ..... 71.42

94 ..... 251.47

95 ..... 96.66

96 ..... 102.80

97 ..... 53.04

98 ..... 175.55

99 ..... 84.83

100 ..... 144.88

101 ..... 138.50

102 ..... 243.17

103 ..... 131.15

104 ..... 247.49

105 ..... 131.48

106 ..... 40.64

107 ..... 86.41

108 ..... 68.30

109 ..... 269.47

110 ..... 44.67

111 ..... 124.60

112 ..... 59.30

113 ..... 69.63

114 ..... 68.14

115 ..... 38.04

116 ..... 30.70

117 ..... 123.57

118 ..... 134.90

119 ..... 50.11

120 ..... 88.94

121 ..... 216.59

122 ..... 159.68

123 ..... 60.81

124 ..... 43.00

125 ..... 53.84

DOPISI

Ely, Minn.

Na letni seji društva sv. Srca Jezusa, št. 2 JSKJ je bila zelo počela udeležba. Dobro, če je bilo polovica članov navzočih, dasi so bili člani vabljeni potom glasila in potom lepkov na tretih "dryhouses." Reči moram, da tako malo članov še ni bilo na nobeni letni seji tega društva. Kaj je vzrok tej brezbriznosti za letno sejo, ne vem, nisem od nobenega nič slišal. Samo par članov me je vprašalo, kdaj bo letna seja, pa še to že potem, ko se je seja že vršila.

Ni moj namen kritizirati nikogar, ki se ni udeležil letne seje, pač pa je moja dolžnost kot tajnika društva, da apeliram na člane, da se številnejše udeležijo sej. Predsednik društvenega nadzornega odbora je na letni seji povabil lepo harmonijo, ki vlada med društvenimi uradniki in med članstvom. Radi tega je sprejel svoj urad še na naprej. Izrazil se je pa tudi, da mu je težko, ker je tako malo članov na seji.

Tudi jaz moram v javnosti pohvaliti društvo št. 2 JSKJ, da vladva v istem lep mir in složno sodelovanje med uradniki in člani. To se je pokazalo pri volitvah, ko so bili za leto 1933 izvoljeni vsi dosedanji društveni uradniki. Seveda je nekaj sitnosti z asesmenti in tajnik moravači kakšno kisko pojesti, pa te izkušnje imajo tajniki skoraj vseh društvi. K sreči pri našem društvu ni došlo takih, ki bi kritizirali, torej se že potpri. Ne morem pa razumeti, zakaj so nekateri tako radi suspendirani. Priopovedujem jim osebno in opozarjam jih pismeno, da ne morem založiti več kot za en mesec za člana, pa nič ne pomaga. Kako naj bi potem zalačal tiste, ki dva ali tri mesece ne plačajo. Vsakemu je gotovo tudi težje plačati asesment za tri ali štiri mesece kot pa samo za en mesec.

Nekateri člani misijo menda, da suspendacija ni nič resnega, pa se motijo. Brez ozira na to, da suspendacija povzroči tajniku mnogo nepotrebne dela, je nevarna za prizadete člane. Prvi mesec suspendacije član ne dobi bolniške podpore, če zbole ali se poškoduje. Drugi mesec suspendacije pa njegovi dediči izgubijo pravico do smrtnine, če bi se zgodilo, da član v tistem času umre. Recimo, da je bil član zavarovan za \$2,000, zkar je že mnogo let plačeval, pa bi bil drugi mesec suspendiran in bi ga v tistem času pobrala smrt. Kak udarec bi bil za dediče, ki bi ne doobili niti centa smrtnine! Člani, ki so večkrat suspendirani, naj bi malo misili na to in naj bi tudi včasi nekoliko pogledali pravila.

Naj bo tudi povedano tistim članom, ki so zaradi neplačanja asesmenta suspendirani, da kadar hočejo biti nazaj sprejeti, morajo plačati ves zaostalo dolga na asesment. Nekateri imajo navado, da v takem slučaju priesijo samo polovico, tajnik pa naj bi drugo doložil. Kje pa naj tajnik jemlje, ker mu vendar ne rastejo dolari po hišnih kotih!

Vsek član, ki bo izostal z asesmentom več kot en mesec, bo suspendiran, ako se ne zglaši na društveni seji. Ako bo prišel samo k tajniku, ne bo nič pomagalo. Jaz sem rad pomagal in zakladal za vsakega dosedaj, zanaprej pa ne bom mogel več tako.

Neki član našega društva je bil meseca novembra suspendiran, na letni seji 11. decembra pa je prišel k meni z obvezano roko, da naj mu dam bolniško nakaznico. Bilo mi je zelo žal, da sem mu moral bolniško nakaznico odreči, ker je bil po pravilih suspendiran do 26. decembra in ni bil deležen bolniške podpore. Tako se lahko zgodil vsakemu, ki bo suspendiran. Zdi se, da se ravno v takem času nešreča najraje pripeti. Torej, bratje in sestre, bodite točni z

asesmentom, da koga ne zadene nesreča, ko ne bo zavarovan.

Opozorjam člane, da bodo zdaj v letu 1933 lahko izpremenili svoje certifikate v razred "AA," kar bo velika ugodnost za tiste, ki si bodo želeli iz svoje rezerve izposoditi za plačevanje asesmentov ali druge potrebe. V dotednem razred pa bo treba plačevati nekoliko višje asesmente.

Na letni seji smo tudi odobrili neko vsoto, da smo nabavili nekaj daril našemu mladinskemu oddelku, ker v preteklem letu je Miklavž menda bolj malo nosil po hišah. To sklepam iz tega, ker v našo hišo ni nič prisel, torej so da dirila ravno prav prišla trem članom mladinskega oddelka, ki so v hiši. Tako upam, da je bilo tudi drugod ustrezeno.

Naj še omenim naše fante in dekleta, ki so se zavzeli, da bodo organizirali svoje "foot-ball teame" in druge športne igre. Imeli so že eno izredno sejo radi tega na 20. decembra, katere se je udeležilo precej veliko število mladega članstva. Začeli so dobro in upam, da bodo korajno nadaljevali. Seveda jim bomo moral starejši tudi nekoliko na roke iti in jih vzpodbuji, kar bo služilo napredku društva in Jednote.

Predno končam, še enkrat pozivljam člane, da bi se malo bolj zanimali za društvene seje, vsaj daj kaške štiri mesece zimskega časa. (Kaj, ali imate res samo štiri mesece zime v Minnesota? Ured.) Društvene seje se bodo vrstile v tekočem letu vsako drugo nedeljo v mesecu v Jugoslovanskem narodnem domu; pričenjale se bodo ob sedmih zvečer.

Dopis se je precej raztegnil, vendar upam, da ga sobrat urednik ne bo preveč pristrel, saj to je zadnji dopis, ki je bil napisan v letu 1932. (Dopis je pospel v uredništvo prepozno, da bi mogel biti priobčen v zadnjem izdaji leta 1932, zato je pa dobil mesto v prvem izdaji letosnjega leta. Morda bo imel več sreče! Op. urednika.) Za njegov trud, ki ga je imel s popravljanjem mojih dopisov, mu želim vse sreče v letu 1933. Isto želim tudi vsem ostalim glavnim odbornikom in vsemu članstvu J. S. K. Jednote.—Z bratskim pozdravom,

Louis Perushek,
tajnik dr. št. 2 JSKJ.

White Valley, Pa.

Na glavni seji društva št. 116 JSKJ meseca decembra mi je bilo naročeno, da naj objavim v našem glasilu, kdaj se bo vršila društvena seja v januarju.

Radi tega sporočam tem potom vsem tistim članom, ki niso bili na zadnji seji, kakor tudi tistim, ki so bili, da se bo naša prihodnja seja vršila v nedeljo 15. januarja ob dveh popoldne prostorih sobrata Jurija Prevera. Člani so prošeni, da se udeležijo prihodnje seje polnostevilno, ker je prav tako važna kot letna.

Da pa ne bo kakšnega kritiziranja, da nisem kaj pravilno delal, moram izjaviti, da sem se na zadnji seji ravnal po glasovanju večine članov. Bivš predsednik je proglašil za predsednika društva za leto 1933, ker nisem imel protikandidata. Bratom in sestram se zahvalim za zaupanje in obljubljaj, da bom delal, kar bo v moji moći za naše društvo in za JSKJ sploh. V prvi vrsti bom vpoštival pravila JSKJ in zaključke večine društvenih članov. Upam, da se bodo tudi člani tako ravnali, kar bo v korist društva in Jednote. — Srečno novo leto vsemu članstvu J. S. K. Jednote!

Jurij Previč,
predsednik dr. št. 116 JSKJ.

Ringo, Kas.

V deželi solnčnih rož vladže dolgo časa veliko mrtilo. K temu mi je pa poročati še žalostno novico, namreč, da je na-

še društvo Sunflower, št. 152 JSKJ, izgubilo iz svoje srede dobrega člana, sobrata Pajka mlajšega. Gnili gospodarski sistem mu je potisnil v roke smrtno orožje, ki je končalo mlado, upapolno življenje. Pokojnik je bil miren, priden in pameten fant, star šele 23 let. Društvo Sunflower se je udeležilo pogreba po možnosti in je pokojniku poklonilo lep venec v zadnji pozdrav.

Frank Triller,
tajnik dr. št. 117 JSKJ.

Sheboygan, Wis.

Na letni seji društva sv. Janeza Krstnika, št. 82 JSKJ, ki se je vršila 18. decembra, je bil za leto 1933 izvoljen sledeči odbor: Mihail Ortar, predsednik; John Podržaj, podpredsednik; Joseph Jera, 1012 Kentucky Ave., tajnik; Frank Rebol, blagajnik; Matt Koščak, Joseph Starc in Joseph Prhne, gospodarski odborniki.

Društvo Sunflower se je udeležilo pogreba po možnosti in je pokojniku poklonilo lep venec v zadnji pozdrav.

Oča pokojnika je član našega društva že mnogo let. Pogreb se je vršil po cerkvenih obredih. Da je družina Pajkova priljubljena in spoštovana v Franklinu in okolicu, je pričala velika udeležba pri pogrebu.

Družina pokojnika se lepo zahvaljuje vsem sosedom in prijateljem za izkazano pomoč in tolažbo v težkih urah nesreče in žalosti. Istotako se zahvaljuje za veliko udeležbo pri pogrebu.

Naj še omenim naše fante in dekleta, ki so se zavzeli, da bodo organizirali svoje "foot-ball teame" in druge športne igre. Imeli so že eno izredno sejo radi tega na 20. decembra, katere se je udeležilo precej veliko število mladega članstva. Začeli so dobro in upam, da bodo korajno nadaljevali. Seveda jim bomo moral starejši tudi nekoliko na roke iti in jih vzpodbuji, kar bo služilo napredku društva in Jednote.

Naj še omenim naše fante in dekleta, ki so se zavzeli, da bodo organizirali svoje "foot-ball teame" in druge športne igre. Imeli so že eno izredno sejo radi tega na 20. decembra, katere se je udeležilo precej veliko število mladega članstva. Začeli so dobro in upam, da bodo korajno nadaljevali. Seveda jim bomo moral starejši tudi nekoliko na roke iti in jih vzpodbuji, kar bo služilo napredku društva in Jednote.

Anton Padar, tajnik.

Imperial, Pa.

Članom društva sv. Jožefa, št. 29 JSKJ, posebno tistim, ki so oddaljeni ali ki se niso udeležili glavne letne seje, naznanim, da je za leto 1933 z malo izjemo izvoljen ves stari odbor.

Naj omenjeni seji je bilo tudi sklenjeno, da bo v letu 1933 vsak član našega društva plačeval po 5 centov mesečno več v društveno blagajno, ker dosežani dohodki ne zadoščajo za pokrivanje rednih društvenih stroškov.

Priporočam članom, da redno plačujejo svoje mesečne prispevke, ker zanaprej se ne bo moglo več zakladati člane iz društvene blagajne, ki se je zelo skrčila. Tiste člane, ki ne plačajo na seji, prosim, da mi priberejo asesmente na dom najkasneje do 25. v mesecu, ker 26. v mesecu mora biti asesment že odposlan, da dospodi v pravočasno v glavnem urad.

John Virant, tajnik društva št. 29 JSKJ.

Cleveland, O.

Društvo sv. Janeza Krstnika, št. 37 JSKJ je za leto 1933 izvolilo sledeči odbor: John Zalar, predsednik; Karol Skulj, podpredsednik; Joseph Rudolf, 1140½ Norwood Rd., tajnik; Stanley Dolenc, blagajnik; Joseph Okoren, Frank Kačar in Joseph Grdina, nadzorniki; Anton Rodič, vratar. Zdravnik so dr. Kern, dr. Oman, dr. Perme in dr. Skur.

Joseph Rudolf, tajnik.

East Helena, Mont.

Članom društva sv. Alojzija, št. 43 JSKJ v East Helenu, Mont., se tem potom naznana, da je bil izvoljen za novega tajnika sobrata Frank Smith, Box 334, East Helena, Mont. Člani so prošeni, da se v vseh zadevah, ki so tičejo društvenega tajništva, obračajo na omenjenega.—

Frank Percich.

Sartell, Minn.

Članom društva sv. Stefana, št. 117 JSKJ naznana tem potom, da je bil za leto 1933 izvoljen sledeči odbor: Peter Zupan, predsednik; Frank Zakrajšek, podpredsednik; Frank Triller, tajnik; John Burgstaler, blagajnik; Matevž Razinger, zapisnik; Frank Jaklich in Anton Rotar, nadzorniki; Frank Pečnik, vratar.

Člane našega društva prosim, da se v tem letu udeležujejo seje polnostevilno. V preteklem letu so bile seje tako slabo obiskovane, da je bil včasih samo odbor navzoč. Nekateri člani so šli rajšje po kakšnih zabavah, drugi pa spati, tako da včasih ni bilo mogoče seje pričeti, ker ni bilo dovolj članov navzočih. Letos naj člani zabave preložijo na če-

šo društvo Sunflower, št. 152 JSKJ, izgubilo iz svoje srede dobrega člana, sobrata Pajka mlajšega. Gnili gospodarski sistem mu je potisnil v roke smrtno orožje, ki je končalo mlado, upapolno življenje. Pokojnik je bil miren, priden in pameten fant, star šele 23 let. Društvo Sunflower se je udeležilo pogreba po možnosti in je pokojniku poklonilo lep venec v zadnji pozdrav.

Bratski pozdrav!

Frank Triller,

tajnik dr. št. 117 JSKJ.

Sheboygan, Wis.

Na letni seji društva sv. Janeza Krstnika, št. 82 JSKJ, ki se je vršila 18. decembra, je bil za leto 1933 izvoljen sledeči odbor: Mihail Ortar, predsednik; John Podržaj, podpredsednik; Joseph Jera, 1012 Kentucky Ave., tajnik; Frank Rebol, blagajnik; Matt Koščak, Joseph Starc in Joseph Prhne, gospodarski odborniki.

Društvo Sunflower se je udeležilo pogreba po možnosti in je pokojniku poklonilo lep venec v zadnji pozdrav.

Bratski pozdrav!

Frank Triller,

tajnik dr. št. 117 JSKJ.

Člane našega društva prosim, da se v tem letu udeležujejo seje polnostevilno. V preteklem letu so bile seje tako slabo obiskovane, da je bil včasih samo odbor navzoč. Nekateri člani so šli rajšje po kakšnih zabavah, drugi pa spati, tako da včasih ni bilo mogoče seje pričeti, ker ni bilo dovolj članov navzočih. Letos naj člani zabave preložijo na če-

šo društvo Sunflower, št. 152 JSKJ, izgubilo iz svoje srede dobrega člana, sobrata Pajka mlajšega. Gnili gospodarski sistem mu je potisnil v roke smrtno orožje, ki je končalo mlado, upapolno življenje. Pokojnik je bil miren, priden in pameten fant, star šele 23 let. Društvo Sunflower se je udeležilo pogreba po možnosti in je pokojniku poklonilo lep venec v zadnji pozdrav.

Bratski pozdrav!

Frank Triller,

tajnik dr. št. 117 JSKJ.

Sheboygan, Wis.

Na letni seji društva sv. Janeza Krstnika, št. 82 JSKJ, ki se je vršila 18. decembra, je bil za leto 1933 izvoljen sledeči odbor:

Mihail Ortar, predsednik; John Podržaj, podpredsednik; Joseph Jera, 1012 Kentucky Ave., tajnik; Frank Rebol, blagajnik; Matt Koščak, Joseph Starc in Joseph Prhne, gospodarski odborniki.

Društvo Sunflower se je udeležilo pogreba po možnosti in je pokojniku poklonilo lep venec v zadnji pozdrav.

Bratski pozdrav!

Frank Triller,

tajnik dr. št. 117 JSKJ.

Člane našega društva sv. Janeza Krstnika, št. 82 JSKJ, ki se je vršila 18. decembra, je bil za leto 1933 izvoljen sledeči odbor:

Mihail Ortar, predsednik; John Podržaj, podpredsednik; Joseph Jera, 1012 Kentucky Ave., tajnik; Frank Rebol, blagajnik; Matt Koščak, Joseph Starc in Joseph Prhne, gospodarski odborniki.

Društvo Sunflower se je udeležilo pogreba po možnosti in je pokojniku poklonilo lep venec v zadnji pozdrav.

Bratski pozdrav!

DOPISI

(Nadalevanje iz 5. strani) društvenih prostorih na Reher Ave. Na tej seji bo imel vsak član priliko, da vidi novi sistem, ki bo v veljavi za izprenembro certifikatov. Ako član ne more plačevati svojih asesmentov, bo moral spremeniti svojo polico na novi sistem, nakar dobi na novo polico posojilo iz glavnega urada. Radi tega so prošeni člani, da pridejo na sejo, da se jimi zadeva popolnoma raztrolmači.

Društvo Napredek je sklenilo, da priredi na 18. februarja vselico v prid društvene blagajne, da se bo moglo plačati uradnike za leto 1932, ker društvo ne želi naložiti društvene naklade. Člani in članice so prošeni, da pridejo na prihodnjem sejo, na kateri se bo ukrepalo, kako pomenumo društveni blagajni, ne da bi se posluževali društvenih naklad. Vsi na sejo v nedeljo 8. januarja!

Društvo Napredek, št. 132 JSKJ je za leto 1933 izvolilo sledeči odbor: Lovrenc Seme, predsednik; Louis Godec, podpredsednik; John Korenčič, tajnik; Pauline Brundič, blagajničarka; Frank Zagar, zapisnikar; Joseph Golob, Joe Svetin in Robert Kunstel, nadzorniki; Joe Pajk in William Gorše, zastavonosi; Frank Zagar, Joe Golob in Robert Kunstel, direktorji za Društveni dom; Peter Andolsek, George Kilopki in Louis Godec, odborniki za brezposelne; John Korenčič, Kunstel, Golob in Seume, zastopniki za ohjisko Federacije; John Korenčič, organizator. Društvena zdravnika sta dr. Skur in dr. Perme. Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob deveti uri dopoldne v društvenih prostorih na Reher Avenue.

John Korenčič, tajnik društva št. 132 JSKJ.

Pittsburgh, Pa.

To je moj prvi dopis za Novo Dobo, in dasi vem, da ni brez napak, upam, da se ne bo seznanil s košem. V Novi Dobi vidimo večinoma dopise od starejših članov, naj, se za izprenembro oglasi eden izmed mladih.

Naši člani imajo večinoma enake misli in skrbi: "Kaj bo z našo mladino in našo organizacijo, ko bomo mi stari pomrli?" Jaz pa samo to rečem, da je mnogo naših mladih članov, ki so vneti društveniki in zmožni poslovati v naši organizaciji, samo da dobijo pogum in dobre vzglede od naših voditeljev in drugih članov. Toda, kako bi se moglo zahtevati od nas mladih, da se razumemo med seboj in si izkazujemo bratsko ljubezen, če pa ni sporazuma celo med našimi glavnimi uradniki, to je tistimi, ki bi nam morali kazati pravo pot in nesobično delo za korist naše Jednote!

Ce ima kakšen sobrat ali sestra kakšno napako nad seboj, naj se o tem ne trosi in zvoni po širokem svetu. Saj ima vsak izmed nas svoje napake. Seveda, kadar se kaj takega zadeva naše Jednote, je prav, da se pride s tem na dan, da ne trpi organizacija. Organizacija je več kot katerakoli oseba. Upam, da je konec viharjev, ki so divjali med dvema glavnima odbornikoma in ki niso delali naši organizaciji nikake časti v javnosti. Upam, da to ni odvrnilo od ljubezni do organizacije naših dobrih članov.

Kadar se podam med mladino tujih narodov, vidim, kako lepo se ta mladina razume med seboj in zaradi tega tudi napreduje. Drugi narodi poveličujejo svoje velike može in imajo vedno dobro veselo za svoje člane, ki so se izkazali med njimi samimi ali pred svetom za zmožne in zaupanja ter spoštovanja vredne. Mi pa delamo ravno narobe: napadamo in ponujemo tiste, na katere bi morali biti ponosni zaradi njih gentlementstva in zmožno-

sti. Ko me kak tujev vpraša po narodnosti in povem, da sem Slovenka, me začudeno pogleda in vpraša kak narod je to. To dokazuje, da smo mi Slovenci preskromni in nočemo pred svetom kazati kaj imamo, ali pa nas od tega odvrača naša nevoščljivost, da ne bi kateri izmed nas bil deležen kakšnega priznanja. To pa nam vsem skupaj škoduje. Mi Slovenci imamo v soglasju z našim številom pokazati prav toliko kot drugi narodi. Imamo može in žene, ki so veliko storili za svoj narod, in imamo druge, ki so se odlikovali in se še odlikujejo pred zunanjim svetom, toda mi sami jih navadno ponujemo in smešimo. Kako morem torej zahtevati od mlade generacije, da nas spoštuje in da bi bila ponosna na narod, iz katerega izhaja, ter na institucije, ki jih je ta narod zgradil! Bodimo bolj ponosni na svoj narod in na vse, kar je našega, pa bo tudi mladina ponosna na nas in naše institucije.

V Pittsburghu smo ustanovili takozvani "Jugoslovanski klub" v Cathedral of Learning, ki je največje šolsko poslopje na svetu. Ta klub zastopa Slovence, Hrvate in Srbe v skupnem delovanju. V prvem nadstropju Cathedral of Learning je takozvani "Commons Floor" ali mednarodne sobe. Med osemnajstimi narodi bomo v Jugoslav Roomu zastopani tudi Slovenci, na kar smo lahko ponosni. V tej sobi bodo knjige in ročni izdelki, kar je bilo poslano iz Jugoslavije. Jugoslovanska vlada je tudi prispevala vsoto \$5,000 za omenjeno sobo. Tam bo najti zgodovino naše domovine in naših pionirjev, tako da bomo lahko ponosni, ko bo ta impozantna zgradba dosegla vrednost, kajti v isti bo tudi nekaj našega. Dijaki, ki se bodo v poznejših letih tam šolali, bodo v omenjeni sobi našli marsikaj o našem doberem narodu, kar jih bo prepričalo, da se potomcem tega naroda ni treba sramovati s svojih prednikov. Ako bi se kateri naših članov zanimal za ta "Jugoslav Room" in bi želel dobiti več informacij, naj piše meni na sledenih naslovih: "5631 Carnegie Ave., Pittsburgh, Pa."

Ker so božični prazniki že minili, želim vsem članom naše JSKJ srečno novo leto, v upanju, da bomo v lepših časih tega leta pozabili vse neprijetnosti preteklega. S sestrskim pozdravom, Antoinette M. Kompare, članica društva št. 26 JSKJ.

VOJNI DOLGOVI

(Nadalevanje s prve strani) Tudi Francija je država, ki dolguje in ki ima dobiti. Ti mednarodni dolgori, dasi legalno upravičeni, so postali gospodarski nezmysel in njihova odprava bi odstranila eno izmed največjih ovir za boljšanje svetovnega položaja.

Ti so v glavnem argumenti Evrope. Naziranja v Ameriki pa raznirajo od popolnega izbrisala za teka popolnega plačila, naj to tudi dovede razne države v bankrot.

V Kongresu, kjer — kakor se zdi — prevladuje opozicija ne samo proti izbrisu, ampak tudi proti vsakemu znižanju dolgov, se sliši večkrat naziranje, da evropski državniki hočejo kratkomo naložiti breme vojne na ramo ameriških davkoplačevalcev.

Vojna posojila so se dobila potom prodaje Liberty bondov, ki so sedaj v rokah milijonov ameriških prebivalcev in ki se izbrisati ne dajo. Ta posojila so bila storjena v dobrini veri pod izrecnim pogojem, da bodo popolnoma plačana, — ne glede na to, da li dolžniki dobjajo kaj na Nemčije ali ne. Vendarse so bili dani dolžnikom, da generozni pogoji, ki se je dolg fundiral. Ako pa pomici, da je bila obrestna mera tako znižana, so bili dolgori dejansko izbrisani za več kot polovico. Kar se tiče Francije je bil dolg znižan na znesek,

ki ji je bil posojen po zvršetku vojne. Italijanski dolg je bil vsled znižanih obresti reduciran na 25%.

Kar se tiče dozdevne nezmožnosti plačevanja, poudarja se, da dolžna plačila evropskih držav znašajo le 5 odsto njihovih skupnih vladnih stroškov. Leta 1931 je petorica glavnih dolžnikov moral plačati Združenim državam 228 milijonov. V istem letu so te države potrošile 1,536 milijonov za oborožanje. Naj malo znižajo te stroške, pa bi lahko plačevalne Združenim državam.

Imamo seveda tudi mnogo vodilnih krogov, ki zagovarjajo bolj koncipientno stališče napram evropskih dolžnikom. Predsednik Hoover je v nedavnem proglašu omenil, da bi bilo umestno zopet otvoriti pogajanja z dolžniki, pri čemer se naj pogajanja nanašajo tudi na vprašanja gospodarskega zboljšanja svetovnega položaja in razorenja. Z ozirom na nižjo ceno valute je Hoover sugeriral način plačevanja, ki ne bi bila toliko v škodo plačilcem. Izvoljeni predsednik Roosevelt se je načelno izjavil, da soglaša s Hooverjem v tem pogledu. Izjavil je izreko, da dolg napram Ameriški nima nikake zveze z represijami, ki so dolžne ameriškim dolžnikom, ali naglasil je, da moramo biti vedno pripravljeni imeti ozirom napram dolžnikom.

Glavni argument onih, ki hočejo revizijo dolgov, je ta, da znižanje dolgov na to, kar evropske države morejo plačati, utegne odpraviti glavno oviro za oživljitev mednarodne trgovine. Ako Evropa ne rabi denar, ki bi si ga pristedita vsled znižanja dolgov, za nadaljnjo oborožanje, bi revizija dolgov posnela začetek gospodarske ozdravitev. Ameriški eksport bi rasel in že to bi več kot odvagalno zgubo vsled znižanja dolgov.

FLIS.

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

(Nadalevanje iz 1. strani)

Jubilej Josipa Križaja. Odlični bas-bariton Josip Križaj, pred leti član ljubljanske opere, sedaj prvak zagrebške opere, je dne 15. decembra praznoval petindvajsetletnico svojega umetniškega delovanja. Zagrebško Narodno gledališče je uprizorilo Strassovo glasbeno komedijo "Kavalir z rozo," v kateri je jučilant bil v lologu barona Ochsa.

Denar naših izseljencev. O priliki izseljeniškega tedna se je vršilo te dni v Splitu zboranje Udruze izseljencev, na katerem je g. Lupis-Vulčič postal zanimiv referat o ponemu izseljeniškega denarja za jugoslovansko narodno gospodarstvo. Med drugim je ugotovil, da so izseljenci od početka leta 1919. poslali v domovino ali pa pri povratku prinesli s seboj okrog 15 milijard Din. Do nastopa svetovne gospodarske krize je vsak leto prišlo v Jugoslavijo nad 1 milijardo Din izseljeniškega denarja. Leta 1930, ko je v Ameriki nastopila že kriza, je na ta način prišlo v Jugoslavijo 740 milijonov Din, lani okrog 570 milijonov, letos pa bo ta zneska znašala le okrog 400 do 500 milijonov.

Iz Kumanova poročajo o strogi odsodbi takozvanega "zelenska," ki je zahteval od kmetov in drugih upnikov za posojeni denar celo do 200 odstotkov obresti, so prišli njegovemu podjetju na sled in ga izročili sodišču. Šele na prijavo nekega malega vaškega trgovca, kateremu je posodil 10 turških lir in zahteval za to tedensko po 50 Din obresti, so prišli njegovemu podjetju na sled in ga izročili sodišču. Ko je to ugotovilo dejanski stan, je odsodilo oderuha na tri leta robije, na trajno izgubo častnih državljanških pravic, na globo 20 tisoč Din v korist fonda za zgradbo kaznilnic in na 3000 Din odškodnine oškodovanemu trgovcu.

Nadalevanje s prve strani) Tudi Francija je država, ki dolguje in ki ima dobiti. Ti mednarodni dolgori, dasi legalno upravičeni, so postali gospodarski nezmysel in njihova odprava bi odstranila eno izmed največjih ovir za boljšanje svetovnega položaja.

Denar naših izseljencev.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA

PREMEMBE V ČLANSTVU V NOVEMBRU 1932

CHANGES IN MEMBERSHIP FOR NOVEMBER, 1932

Odrasli Oddelek—Adult Dept.

Novi člani — New Members

Društvo št. 1: Robert Nicholas 33192.

Društvo št. 2: Tony Kuzmar 33193.

Društvo št. 11: Frances Sutej 33194.

Mary Urič 33195, Frank Balkovec 8703.

Društvo št. 16: Joseph G. Hreščak 17598.

Društvo št. 164: Lucy Pogorelec 26877, Jacob Pogorelec 24314.

Društvo št. 173: Anton Grubich 27481, Rose Grubich 27482.

Društvo št. 175: Joseph Bostjančič 26588.

Društvo št. 180: Heinie Martin Antoncic 32352, Frank Bizek 28251, Julian Bouha 28231, Adolphe Brezovar 27217, Frank Budic 24273.

Društvo št. 183: John Solomon 30210.

Društvo št. 184: George Buccowich 28934, Joseph Bukovetz 23934, Jacob Grahek Jr. 27412, Kathryn Grahek 29379, John Koschak 22230, Frances L. Jenko 28554.

Društvo št. 196: Alfred Gould 31520, Leo P. King 29673.

Društvo št. 201: Corinne I. McKee 30050.

Društvo št. 207: John Chelosky 20097.

Društvo št. 209: John Sipos 32130.

Društvo št. 218: Peter Cherelli 33105,

Blazem Merick 32049, William Korach 32259.

Društvo št. 222: Lottie Law 8702.

Suspendirani — Suspended

Društvo št. 1: Frank Zitnik 20870.

Društvo št. 2: Ludvik Babich 18112, Rozalia Babich 18632, John Cielesnik 17419, John Chelesnik 32494, Peter Hutar 18240, Agnes Hutar 17841, Ageline Korsmo 29974, Mike Lekat 21036, Paul Lekat 30934, Pete Lekat 32456.

Društvo št. 6: John Klemenc 19870, Steve Dulich 32303.

Društvo št. 9: Mary Pezdirc 8320.

Društvo št. 12: Jacob Kranjec 2817,

Mary Znidarsich 18778, John Znidarsic 10359.

Društvo št. 180: John Jeran 19870,

Steve Dulich 32303.

Društvo št. 196: John Korosec 28160,

Frank Kuhel 30361.

Društvo št. 197: Joe Vukelich 32361.

Društvo št. 199: Sida Shalamunec 30132, Geo. Shalamunec Jr. 28203.

Društvo št. 20: Mike Lapp 27012,

John Malovich 26361, Mike Malovich 25549, George Mihelich 26077, Anna Zgonc 8077.

Društvo št. 21: Anton Oberman 5053, Anton Miklavčič 1852, Mary Krajačić 1560, Anna Krajačić 8850, Polon Kopernik 8851, Frances Chorak 12030.

Društvo št. 26: Anton Kancar 20028, Mary Dekleva 14250, Mary Capasso 27409, Mary Kovacic 27991, Michael Koss 22535, Jacob Savar 20148, Anton Trescek 25509, Joseph Varoga 22537.

Društvo št. 31: Dragan Radulović 28741, Dusan Radulović 28740, Jeka Radulović 28743.

Društvo št. 32: Sophie Holly 26310,

Društvo št. 33: Frank Aurednik 15455, Peter Jeran Jr. 11385.